

Boris Kozinc, Hrašč 1, SI–4248 Lesce, Slovenija,

e-mail: boris.kozinc@gmail.com

Aljaž Mulej, Na Trati 2, SI–4248 Lesce, Slovenija,

e-mail: aljaz.mulej@gmail.com

Slika 1 / Figure 1: Veliki žagar / Goosander *Mergus merganser*, Sava Dolinka River at Lesce, 9. 5. 2012 (foto: B. Kozinc)

SREDOZEMSKI VIHARNIK *Puffinus yelkouan*
Yelkouan Shearwater – three individuals observed on 30 Jun 2012 off St. Križ Bay close to Strunjan, Gulf of Trieste (UTM UL94, SW Slovenia, N Adriatic Sea). The species occurs regularly in Gulf of Trieste, mainly in late summer and autumn with the peak in September; earlier records are scarce in Slovenian waters, although there are a few recent June and July observations from the Italian side.

Dne 30. 6. 2012 smo na robu klifa nad Zalivom Sv. Križa v bližini Strunjana beležili lokacije prehranjevališč vranjeka *Phalacrocorax aristotelis desmarestii* na obalnem morju. Ob 7.50 h smo opazili sredozemskega viharnika, ki je letel približno 1 km vzdolž obale v smeri od vzhoda proti zahodu. Približno 15 min kasneje je kakšnih tristo metrov dlje od obale v isti smeri letel še en osebek. Tretji osebek smo opazili ob 8.33 h, letel pa je na približno enaki razdalji kot prejšnji in tudi ta v isto smer. V času opazovanja so vsi trije osebki preleteli večji del opazovanega območja obalnega morja med Luko Koper in Strunjanskimi solinami. Sredozemski viharnik se sicer dokaj redno pojavlja v Tržaškem zalivu (MAKOVEC 1995, STIPČEVIĆ & LUKAČ 2001, HANŽEL 2008), pri čemer so večja števila in večina opazovanj omejena na pozno poletno-jesensko obdobje, zlasti mesec september. STIPČEVIĆ & LUKAČ (2001) junijskih podatkov za Tržaški zaliv ne navajata, je pa v tem mesecu vrsta lahko že zelo številna v Kvarnerju, kjer sicer ne gnezdi. Najzgodnejše opazovanje z objavljenim datumom je z dne 9. 7. 1990 (MAKOVEC 1995). Omeniti velja, da je D. Stanič (*osebno*) le nekaj dni pred našim opazovanjem na morju pred Trstom opazoval štiri osebke, junija in v začetku julija pa je sredozemske viharnike

tukaj večkrat opazoval tudi v drugih letih (enkrat leta 2009 in trikrat leta 2011) (<http://www.goatsuckerb.blogspot.com>). Največje jate so štele več kot 100 osebkov.

Matej Gamser, Na griču 3, SI–3202 Ljubečna, Slovenija,
e-mail: matej.gamser@gmail.com

Dejan Bordjan, Nacionalni inštitut za biologijo, Večna pot 111, SI–1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: dejan.bordjan@gmail.com

Mitja Denac, Mala Slevica 2, SI–1315 Velike Lašče, Slovenija,
e-mail: mitja.denac@gmail.com

Jure Novak, Velika Pirešica 27k, SI–3310 Žalec, Slovenija,
e-mail: jurenovak15@yahoo.com

Aleksander Kozina, Jurjevica 61, SI–1310 Ribnica, Slovenija,
e-mail: aleksanderkozina@hotmail.com

STRMOGLAVEC *Morus bassanus*

Gannet – one 2 cy individual observed on 26 Jun 2012 off Debeli rtič promontory, Gulf of Trieste (UTM UL94, SW Slovenia, N Adriatic Sea); the species had been previously recorded only once in Slovenian waters, although several observations exist from the nearby Italian side. The record was confirmed by the National Rarities Committee – KRED as the 3rd for Slovenia (category A).

Dne 26. 6. 2012 smo v okviru mladinskega ornitološkega tabora "Prade 2012" šteli sredozemske vranjekte *Phalacrocorax aristotelis desmarestii* na prenočišču pri Debelem rtiču. Med štetjem vranjekov na bojah smo na precejšnji razdalji opazili ptico, ki je bila povsem drugačna od številnih rumenonogih galebov *Larus michahellis*. Ptica je imela dolge in ozke peruti ter podaljšan rep in vrat. Brez težav smo prepoznali strmoglavca. Po hrbtni je bil sivo-rjave, po trebuhi pa svetle barve. S pomočjo priročnika smo ga določili za osebek v drugem koledarskem letu (2cy). Spreletaval se je na višini nekaj deset metrov nad vodno gladino in večkrat strmoglavlil. Izjemno opazovanje bi lahko bilo posledica močne nevihte, ki je divjala prejšnji večer. To je šele tretje opazovanje strmoglavca v Sloveniji (HANŽEL & ŠERE 2011). Pred tem je bil opazovan novembra 2006 pri Piranu (HANŽEL 2008) in konec julija 2009 nad Vrhniskimi glinokopi (HANŽEL & ŠERE 2011). Kar zadeva sosednje države, je strmoglavec še najpogosteji v Italiji, kjer velja za rednega prezimovalca in gosta na selitvi med oktobrom in marcem ter občasnega poletnega gosta (BACCETTI 2012). V Furlaniji - Julijski krajini ni bil nikoli zabeležen med rednimi januarskimi štetji (GUZZON *et al.* 2006). V naravnem rezervatu na izlivu Soče so strmoglavca med letoma 1996 in 2006 zabeležili štirikrat, in sicer vedno med majem in oktobrom. Največ opazovanj je bilo junija in julija leta 2000, ko je bilo opaženih do 14 osebkov (HANŽEL 2008). Iz tega obdobja je tudi naše opazovanje ter opazovanje pri Vrhniku. Najbližje našemu opazovanju je bil zabeležen dne 24. 6. 2011 pred obalo Trsta, in sicer en spolno nezrel in en odrasel osebek (<http://www>.